

Soạn bài Trình bày một vấn đề - Ngữ văn lớp 10

Câu 1. Đọc những câu trích (trang 150) xác định mỗi câu tương ứng với phần nào trong nội dung trình bày.

Trả lời:

Khi trình bày một vấn đề thường phải đi qua ba bước:

Bắt đầu trình bày - trình bày nội dung chính - kết thúc và cảm ơn. Dựa vào cấu trúc này chúng ta có thể sắp xếp lại:

(1) Phần "Bắt đầu trình bày":

- Chào các bạn! cảm ơn các bạn đã tới đây. Xin giới thiệu, tên tôi là...làm việc ở cơ quan

Chào các bạn! Tôi rất phấn khởi được đến đây phục vụ bạn. Tên tôi là...

- Trước khi bắt đầu, cho phép tôi được nói đôi điều về bản thân. Tôi đã làm việc ở công ty trong năm

(2) Câu tương ứng với phần trình bày nội dung chính

- Giờ chúng ta hãy đi vào nội dung chính của đề tài. Thứ nhất:.....

(3) Các câu tương ứng với phần "Chuyển qua chủ đề khác":

- Để xem xét tất cả các phương án có thể, chúng ta hãy chuyển phân tích những thuận lợi và khó khăn của từng phương án.

- Giờ chúng ta chuyển sang vấn đề môi trường. Như các bạn đã biết chúng ta đã tận lực để đảm bảo công việc xử lí phế thải...

(4) Các câu tương ứng với phần "Kết thúc và cảm ơn"

- Tôi muốn kết thúc bằng cách nhắc lại đôi điều đã nêu lên lúc mở đầu.

- Giờ tôi sắp kết thúc bài nói và đến đây một lần nữa, lướt qua những điều chính đã nêu...

Câu 2. Dự kiến các ý trình bày cho các đề tài (SGK, tr. 151)

Trả lời:

a. Đề tài: Nét thanh lịch trong ứng xử hàng ngày.

Soạn bài Trình bày một vấn đề - Ngữ văn lớp 10

- Thanh lịch là một nét đẹp văn hóa truyền thống của dân tộc ta.

- Thanh lịch thể hiện trong:

- Lời ăn tiếng nói hàng ngày.
- Cách ăn mặc.
- Thái độ sẵn sàng giúp đỡ.
- Sự kính nhường.

- Nét thanh lịch trong ứng xử hàng ngày của học sinh:

- Thái độ lễ phép, trung thực, thẳng thắn.
- Ăn mặc theo chuẩn mực của người học sinh.
- Quan hệ bạn bè chân thật, hòa nhã.
- Sẵn sàng giúp đỡ mọi người.

b. Đề tài: Nghệ thuật gây thiện cảm.

- Gây thiện cảm là chìa khóa quyết định sự thành công vì:

- Tạo ra được sự chú ý tốt đẹp ngay từ khối ban đầu.
- Tạo ra sự thuận lợi cho việc học hành, công việc và sự phấn đấu vươn lên.

- Gây thiện cảm bằng cách nào?

- Quan tâm tìm hiểu trước đối tượng (sở thích, thói quen, tính tình...).
- Chuẩn bị trước lời ăn tiếng nói cho phù hợp.
- Có óc khôi hài để chủ động tạo ra không khí gần gũi thân mật và vui vẻ.
- Khéo léo tạo cho người khác niềm tin về năng lực, tình cảm,... của mình.

c. Đề tài: Thần tượng của tuổi học trò.

- Thế nào là thần tượng ? (là người mà mình yêu mến và cảm phục vì tài năng, nhân cách hay một năng lực đặc biệt nào đó,...).

Soạn bài Trình bày một vấn đề - Ngữ văn lớp 10

- Thần tượng có ích gì ? (là mục tiêu để chúng ta phấn đấu và hướng tới hoặc đơn thuần là tấm gương, là động lực cho chúng ta học tập).

- Thần tượng của giới trẻ hôm nay là gì ?

- Chủ yếu là các ngôi sao điện ảnh, ca nhạc, thể thao,...

- Cách thức "tôn thờ" thần tượng của giới trẻ hôm nay có nhiều thái quá (nhiều khi vượt qua cả những giới hạn đạo đức).

- Ngày nay việc tôn thờ thần tượng có khi lại có hại cho việc học hành.

- Cần phải quan niệm thế nào cho đúng về thần tượng:

- Yêu quý là không sai nhưng cần có cách thể hiện văn hóa.

- Cần phải coi đó là một động lực để học hành hoặc ít ra thần tượng cũng phải có những điểm khiến ta ham mê và khâm phục thực sự.

- Cần tránh lối tôn thờ thần tượng theo kiểu a dua.

d. Đề tài: Giữ gìn môi trường xanh, sạch, đẹp.

- Môi trường sống của chúng ta hiện đang bị tàn phá và ô nhiễm vô cùng nghiêm trọng (sưu tầm những số liệu):

- Nạn phá rừng bừa bãi.

- Xả rác thải sinh hoạt và rác thải công nghiệp vô ý thức.

- Môi trường ô nhiễm gây nhiều tai họa cho con người.

- Nguy hiểm đến tính mạng (lũ lụt, lở đất,...).

- Gây hậu quả lâu dài (các chất độc hại gây ra các bệnh truyền nhiễm, sinh dị tật, thiếu năng hoặc tử vong).

- Gây thiệt hại về vật chất cho xã hội.

- Giải pháp gìn giữ, môi trường xanh, sạch đẹp.

- Xây dựng, quy hoạch nơi xử lí rác thải.

Soạn bài Trình bày một vấn đề - Ngữ văn lớp 10

- Quản lí chặt và xử lí nghiêm ngặt các hành vi làm tổn hại môi trường (chặt phá rừng, xả rác vô ý thức).

- Giáo dục, nâng cao ý thức của mọi người về việc bảo vệ môi trường sống.

e. Đề tài: "An toàn giao thông là hạnh phúc của mỗi người".

- Mất an toàn giao thông là tình trạng phổ biến và đáng báo động ở nước ta hiện nay (đưa ra số liệu).

- Mất an toàn giao thông gây nhiều tai họa cho con người:

- Nguy hiểm đến tính mạng (gây chết người).

- Để lại nhiều thương tích làm giảm hoặc mất khả năng lao động và cũng vì thế trở thành gánh nặng cho gia đình và xã hội.

- Gây thiệt hại về vật chất.

- Gây ùn tắc giao thông, làm lãng phí thời gian, ảnh hưởng đến sức khỏe, công việc,... của nhiều người.

- Giải pháp lập lại trật tự an toàn giao thông.

- Xây dựng cơ sở hạ tầng giao thông cơ bản, hiện đại.

- Nâng cao chất lượng các phương tiện giao thông.

- Giáo dục nâng cao ý thức tôn trọng luật lệ giao thông của tất cả mọi người

Câu 3. Chọn một trong các đề tài trên để trình bày trước lớp.

Gợi ý:

Có thể dựa trên các nội dung chính ở các vấn đề đã nêu ở bài tập 2, từ đó chuẩn bị và trình bày trước lớp. Lưu ý chọn lựa cách giới thiệu, cử chỉ, điệu bộ, giọng nói. Trước khi trình bày cần tìm hiểu trình độ, yêu cầu, tâm lí, sở thích của người nghe.